

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5 TELEFON 31-22 do 31-26 ROKOPISI SE NE VRACAJO IZHAJA VSAK DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSEBATNI ODDELEK LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ŠT. 3 TELEFON 38-32, 38-33 POŠTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ŠT. 11.739 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROČNINA 40 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

200.000 Tržčanov manifestira za Jugoslavijo Mogočen odgovor antifašističnih množic na izzivanje fašističnih reakcionarjev

Trst, 25. marca. Dopisnik Tanjuga poroča: Danes so se v Trstu ponovila italijanska šovinistična izzivanja, s katerimi so nastopili proti tržaškemu antifašizmu in zlasti proti Slovincem. V dopoldanskih urah so se ti izzivaci formirali v sprevod, prepevali šovinistične italijanske pesmi in izzivali vsakogar, ki se jim ni pridružil. Njihova gesla so bila naperjena proti Slovincem, katere so psovali z znano fašistično psovko »Scavi«.

gan so z velikim kamnom ranili. Civilna policija je sprevod izzivačev povsod ščitila in jih celo prevažala s svojimi jeipi. Dva angleška motorista v ulici Mazzini sta imela italijanske zastavice pritrjene na čeladah in italijanske značke v gumbnicah. Na sedežu informacijske službe so visele italijanske zastave. Člani uradništva uradnega zaveznškega lista »Giornale Alleato« so pri odprtih oknih ploskali sprevodu izzivačev. Dva angleška mornarja, ki sta se v nedeljo pridružila antifašizmu in vzklíkala: »Živio Titov«, je angleška policija takoj aretirala. Na vsa ta šovinistična izzivanja so antifašisti disciplinirano odgovorili. Okoli 17. so se zbrali pred hotelom, v katerem ima svoj sedež medzaveznška komisija. Vsa obala od trga Unita in do glavne postaje je bila eno samo morje jugoslovanskih, slovenskih in italijanskih zastav z rdečo zvezdo. Množica je neprestano vzklíkala maršalu Titu in Jugoslaviji.

sedali k večerji. Nekaj izzivačev je stopilo v menzo, kjer so od navzočih zahtevali, naj smejejo takoj z oken jugoslovanske zastave in z oblek značke z rdečo zvezdo. Grozili so, da bodo streljali, ako se ne bodo po- korili njihovim ukazom. Ker tega ni nihče storil, se je eden izmed njih zakadil proti tovarišu Cirilu Jekiču iz Tinjana in ga zabodel z nožem v vrat. Izzivači so nato razbili šipe in vse pohištvo v menzi ter zbežali. Kdo in odkod so fašisti v Trstu Trst 27. marca. V zadnjih dneh je bilo mogoče v Trstu opaziti na več krajih skupine izzivačev in šovinističnih kričavcev, ki so jih Tržčani takoj spoznali za priseljence iz južne Italije, katere je importirala reakcija, da bi jih v sili uporabila kot protutež proti zahtevam tržaških množic po priključitvi k Jugoslaviji. Skrivaj, kakor da ne bi bilo nič organizirano, so prihajali v Trst iz vseh starih italijanskih provinc želanji pa do danes s fašizmom kompromitirani elementi, bivši fašistični priganjanci, zločinci in podobna drhal. Po 1. decembru preteklega leta do 10. marca t. l. je — kakor je ugotovljeno po točnem pregledu voznih listkov prihajajočih in odhajajočih — prišlo v Trst in tu tudi ostalo 51.000 ljudi iz provinc Brescia, Firenze, Verona, Video itd. Samo v zadnjih 14 dneh pa je prišlo v Trst še 14.800 ljudi, ki so prav tako ostali v Trstu. Istočasno pa lahko ugotovimo, da se je v cono B vrnilo več ljudi, kakor jih je iz cone B dopotovalo v Trst. Navedene številke importiranih elementov pa še ne obsegajo števila Antifašistične množice stojijo odločno v boju za končno svobodo Trst, 27. marca. Dopisnik TANJUG-a poroča: Danes se nadaljujejo manifestacije in zmagoslavni boj tržaških antifašističnih množic proti fašističnim izzivačevim, ki skušajo s pomočjo zasedbenih oblasti zopet organizirati nemire v Trstu. Na prostoru pred Domom pristaniških delavcev pa do trga Unita so se začele zbirati velike množice ljudstva že ob 8. zjutraj. Delavci tržaških tovarn so prišli v sprevodih s svojimi godbami na čelu. Vse njihovo zadržanje je izpricavalo odločnost, da branijo svojo svobodo in ne bodo nikoli dopustili fašizmu, da bi na tržaški tleh ponovno dvignil glavo. Po mestu vihra na tisoče jugoslovanskih, slovenskih in italijanskih zastav z rdečo zvezdo in povsod odmevajo rodoljubne pesmi. Ob 16. je policija zaprla antifašistični dohod v mesto, da bi se fašistični izzivači lahko nemoteno zbrali v sprevod. Skupinam teh izzivačev se pridružujejo tudi okupacijski vojniki z italijanskimi trobojnicami v gumbnicah. Civilni policisti pretepajo antifašiste in dopuščajo fašističnim izzivačev pretepati s palicami vsa-

Maršal Tito češkoslovaškim delavcem Žel bi, da bi v Jugoslaviji in vi tukaj postavili boljšo industrijo, kakor je bila pred vojno

Praga, 25. marca. Poseben dopisnik Tanjuga poroča: Ob priliki obiska v tovarni »Škodac« so pripravili maršalu Titu in njegovemu spremstvu prisrčen sprejem. Tovarna je bila okrašena s številnimi jugoslovanskimi zastavami in maršalovimi slikami. Ogromna množica delavcev je navdušeno klicala maršalu Titu ob njegovem prihodu v tovarno, upravniki tovarne pa mu je želel dobrodoščilo. Ob tej priliki je delavka v imenu delavcev tovarne izročila maršalu šopek svežega cvetja. V spremstvu maršala Tita so bili češkoslovaški ministri za industrijo Laušman, ministri za socialno politiko Soltes in češkoslovaški poslanik v Beogradu Korbel, izmed članov jugoslovanskega spremstva pa ministri Milovan Djilas, pomočnik ministra za zunanje zadeve dr. Vladimir Velebit, predsednik Komiteja za kulturo in umetnost Vladislav Ribnikar in jugoslovanski poslanik v Pragi dr. Černež. Ko je pregledal tovarniške naprave, je maršal Tito imel govor na dvorišču tovarne. Z okrašene častne tribune je govoril zbranim delavcem in se jim zahvalil za prisrčen sprejem. Maršal Tito je v svojem govoru dejal: »Pri nas v Jugoslaviji delavci še nima- jemo takih tehničnih pogojev za delo, kakor jih imate tukaj. Naša industrija tudi ni bila na tej višini, na kakršni je vaša, pa še to so Nemci uničili. Zaradi tega prenaša naš delovni razred velike napore, da obnovi, kar je porušeno. Žel bi, da bi mi v Jugoslaviji in vi tukaj postavili industrijo, ki bo boljša, kakor je bila pred vojno. Prvič po veliki ruski revoluciji dobiva v tem delu Evrope delavce danes svoje polno priznanje. Jaz sem prepričan, da bo novi odnos držav do dela in delavcev privedel do doslej še nevidenega ustvarjalnega razvoja. Zahvaljujem se vam za prisrčen sprejem in za izraze vaše ljubezni do narodov Jugoslavije. Prepričan sem, da gojijo češki in slovaški delavci do narodov Jugoslavije veliko ljubezen prav zaradi tega, ker je nova Jugoslavija taka, kakršna je. (Navdušeno odobranje in klici.) Nadaljevati hočemo z delom, da bomo upravičili vero, ki jo imate v novo Federativno ljudsko republiko Jugoslavije.« Med neprestanim navdušenim vzklíkanjem delavcev se je maršal Tito odpravil skupaj s svojim spremstvom v predmestje Visočane, kjer je obiskal veliko češko tovarno strojev. Na vsej poti do Visočan je ljudstvo navdušeno pozdravljalo maršala in klicalo novi Jugoslaviji. Tovarna za stroje v Visočanah je velikansko podjetje, ki je lanj v decembru prešlo v državno last. Nekaj tisoč delavcev te tovarne in tovarne »Avia«, ki izdeluje letala, je pričakalo maršala in mu navdušeno vzklíkalo. Odgovarjajoč na njihovo navdušeno pozdrave, se je maršal Tito obrnil k delavcem in jih nagovoril: »Tovariši in tovarišice! Narodi Jugoslavije, posebno pa delavski razred, iz katerega izhajam tudi jaz, gojijo velike simpatije do ljudstva iz delavskega razreda češkoslovaške republike. V Jugoslaviji smo napeli vse sile, da bi čim prej obnovili, kar nam je bilo porušeno v vojni. Pri nas niso porušene samo tovarne, manjka nam tudi kadrov strokovnih delavcev in tehnikov. Zahvaljujete naklonjenosti vaše vlade in vaših vodilnih državnih organov smo lahko poslali k vam precejšnje število mladincev, ki se bodo usposobili v vaših tovarnah za strokovne delavce, da bi mogli potem služiti svoji državi. Obljubljam vam, da bom našim narodom sporočil izraze vaših simpatij do naših delavcev, kmetov in delovne ljudske inteligence. Naj živi prijateljstvo in nerazkisljivo bratstvo med narodom Češkoslovaške in narodi Federativne ljudske republike Jugoslavije! Smrt fašizmu — svoboda narodu!« Ob silnem navdušenju tisočev delavcev je maršal Tito zapustil tovarno. Bliznje ulice, po katerih je šel maršal Tito s svojim spremstvom proti Hradčanom, so bile polne ljudstva, ki je z velikim navdušenjem pozdravljalo maršala.

Antifašistične množice stojijo odločno v boju za končno svobodo

Trst, 27. marca. Dopisnik TANJUG-a poroča: Danes se nadaljujejo manifestacije in zmagoslavni boj tržaških antifašističnih množic proti fašističnim izzivačevim, ki skušajo s pomočjo zasedbenih oblasti zopet organizirati nemire v Trstu. Na prostoru pred Domom pristaniških delavcev pa do trga Unita so se začele zbirati velike množice ljudstva že ob 8. zjutraj. Delavci tržaških tovarn so prišli v sprevodih s svojimi godbami na čelu. Vse njihovo zadržanje je izpricavalo odločnost, da branijo svojo svobodo in ne bodo nikoli dopustili fašizmu, da bi na tržaški tleh ponovno dvignil glavo. Po mestu vihra na tisoče jugoslovanskih, slovenskih in italijanskih zastav z rdečo zvezdo in povsod odmevajo rodoljubne pesmi. Ob 16. je policija zaprla antifašistični dohod v mesto, da bi se fašistični izzivači lahko nemoteno zbrali v sprevod. Skupinam teh izzivačev se pridružujejo tudi okupacijski vojniki z italijanskimi trobojnicami v gumbnicah. Civilni policisti pretepajo antifašiste in dopuščajo fašističnim izzivačev pretepati s palicami vsa-

mednarodna komisija je prispela v Gorico Trst, 27. marca. — Dopisnik Tanjuga poroča: Včeraj je mednarodna komisija odpotovala v Gorico, kamor je prispela okrog 11. dopoldne in se nastanila na sedežu Zavezniške vojaške uprave na trgu Travnik. Na trgu je sprejela komisijo velika množica antifašistov z jugoslovanskimi, slovenskimi in italijanskimi zastavami s peterokrako rdečo zvezdo in jo pozdravila z vzkliki Jugoslaviji in maršalu Titu. Ko se je po mestu raznesla vest o prihodu mednarodne komisije, so pričeli prihajati na trg vedno novi sprevodi antifašistov in ga v kratkem napolnili. Antifašistični manifestanti so pozdravljali komisijo z jugoslovanskimi zastavami z rdečo zvezdo že na tržaški cesti in na vseh pločnikih ulic in cest, ki vodijo na trg Travnik. Po vseh ulicah Gorice so ves dan odmevale partizanske pesmi in vzkliki Jugoslaviji. Tudi v Gorici so se pod zaščito zasedbene vojaške in civilne policije zbirali italijanski šovinisti in skušali izzivati nerede. Velika večina teh izzivačev je prišla v Gorico iz Italije. Goričani so jih takoj spoznali po njihovim narečju in po tem, da so vpraševali, kje je pot na glavni trg. Skupina teh izzivačev se je ustavila pred sedežem angleške informacijske agencije AIS in je misleč, da stoji pred sedežem Slovaško - italijanske antifašistične zveze (UAIS), pričela vpiti: »Dol s Slovanci!« Med kritični so Goričani spoznali mnogo bivših oficirjev in vojakov italijanske vojske, ki so pred 8. septembrom in pozneje služili v Gorici. Med njimi so bili tudi vsi goriški fašisti in kolaboracionisti, ki so ob osvoboditvi zbežali preko Soče in se sedaj pod okriljem zasedbenih oblasti zopet mirno vrtili. Na Cursu je ta drhal napadla s kamenjem in steklenicami črnila ljudski dom. Policisti, ki so stali poleg, se niso ganili. Kamenje in črnilo so metali ti izzivači tudi v vsa okna, kjer so bile razobešene jugoslovanske zastave. Na Cursu so prepevali fašistične

Fašistični izzivači, ki jih je ščitila civilna policija pognani v beg

Trst, 27. marca. Dopisnik TANJUG-a poroča: Antifašistično prebivalstvo Trsta je včeraj popoldne odgovorilo na vsa šovinistična izzivanja tržaških reakcionarjev in iz Italije importiranih elementov, ki so s podporo civilne in angleške policije mogli dva dneva izzivati po ulicah Trsta. Okrog 15. so se v vseh delih mesta pričeli zbirati ljudje z zastavami. Delavci so prihajali na zbirališča s svojimi godbami. Vse skupine antifašistov so se nato začele pomikati v veličastnih sprevodih k morju. Razvrščali so se ob morju od Doma pristaniških delavcev do trga »Unita«. Ob pogledu na vso to množico je bilo videti morje jugoslovanskih in italijanskih zastav z rdečo zvezdo. Vsa množica je neprestano vzklíkala maršalu Titu in Jugoslaviji. Medtem, ko so se sprevodi antifašistov širili proti morju in se tam zbirali, je del množice krenil v veličastnem sprevodu z voditelji antifašističnih organizacij in delavskimi godbami na čelu proti središču mesta. Na pokritem trgu na ulici Carducci so žene obsule manifestante s cvetjem. Prepevajoč partizanske pesmi in vzklíkajoč maršalu Titu in Jugoslaviji se je sprevod vli preko Corsa Garibaldi, trga Goldoni po Cursu do trga »Unita«. V ulici Danterje Alighieri je srečal kamion z avtomobilsko tablico »Roma 8-4253«, poln Mussolinijevih pristavec iz Italije, ki so se tni prišli izzivati v Trst in so vpili: »Ven s Slovanci!« Na trgu »Unita« se je zbrala skupina takih importiranih izzivačev in hotela ogromni množici antifašistov preprečiti, da bi prišla na trg. Pri tem jim je pomagala civilna policija in usmerjala sprevod antifašistov po drugi ulici k morju, kjer je še vedno čakala ostala množica antifašistov in novodošlo burno pozdravljala. Vsa ta ogromna množica se je sedaj skupno podala na trg »Unita«. Izzivalna skupina, ki je bila dotlej na trgu pod zaščito policije, se je v hipu razbežala, ko je zagledala odločne obraze antifašističnih manifestantov. Civilna policija na konjih in jeepih se je zaganjala v antifašiste, da bi krčila beg izzivačev. Policisti so udrili ob antifašistih z lesenimi kijmi, izzivači pa so izkoristili trenutek zmede in z noži napadali antifašiste. Nad 60 antifašistov, med katerimi je bilo mnogo težko ranjenih, je postalo danes zopet žrtev civilne policije in šovinističnih izzivačev. Antifašisti so manifestirali na trgu »Unita« do 19. Na trgu so mladinke plesale kolo in prepevale z ostalo množico, na vseh straneh trga pa so stali civilni policisti, oboženi s kijmi. Pred poslopjem zasedbene vojaške uprave so bile pripravljene gasilne brigadne, s katerimi so hoteli

razgnati antifašiste. Na sedežu italijanske liberalne stranke je bil montiran zvočnik, po katerem so oddajali šovinistične pesmi, da bi tako preglušili vzklike množice, ki je zahtevala priključitev k Jugoslaviji. Po 19. so se manifestanti ustvrstili v sprevod, ki je obšel vse mesto. Pri tiskneje ob zid so razbite skupine šovinističnih izzivačev gledale mimo množice ljudskih množic Trsta in so nekateri izmed njih v onemoglem besu izzivali s fašističnim pozdravom. Sprevod se je nato vrnil k morju, kjer so se manifestanti razvrstili ob obali pred hotelom, kjer je sedež mednarodne komisije. Z balkona poslojja Mestnega osvobodilnega sveta za Trst je 200.000 glavi množici govoril tovariš Jaksetich Giorgio, ki je dejal: »Tržaški meščani! Danes ste se zbrali in reakcijo prisilili k molku. Dokazali ste, da v Trstu gospoduje ljudstvo. Te dni so vas skušali terorizirati z metodami iz prejšnjih časov. V ta namen so pripeljali iz Italije vso drhal. Vi ste odgovorili in vsemu svetu pokazali, kdo je gospodar Trsta. Naj ves svet zve, kdo vlada v Trstu in da hoče demokratični Trst Tita in VII. republiko v okviru Jugoslavije!« Besede svojega ljubljenskega voditelja je zbrana antifašistična množica Trsta spremljala z vzkliki »Hočemo Tita!« »Hočemo Jugoslavijo!« Kmalu po 22. se je zaključila ta dan manifestacija in se je ljudstvo v sprevodih začelo razhajati na svoje domove. Onemogel bes fašističnih izzivačev Trst 27. marca. Dopisnik Tanjuga poroča: Medtem, ko je množica 200.000 antifašistov manifestirala po Trstu za priključitev k Jugoslaviji, so posamezne skupine šovinističnih izzivačev vdirale v slovenske trgovine, trgale jugoslovanske, slovenske in italijanske zastave s peterokrako rdečo zvezdo in napadale posamezne antifašiste, ki so nosili v gumbnicah značko z rdečo zvezdo. Popoldne so izzivači ponovno demoralizirali slovensko knjigarno na Cursu. Razbili so tudi izločbena okna slovenske knjigarne Štoka. Ob pol 19 je policist Zovatto Giovanni, ki je bil član tržaške kvizlinške policije, strgal ob kanalu pri morju neki mladenci zastavo iz rok in grozil s kijem. Okoli stoječi so mu hoteli iztrgati kij, policist pa je potegnil iz žepa revolver in hotel ustreliti v množico. Na srečo se revolver ni sprožil. Okrog 20. je skupina reakcionarjev metala v napisno desko in prostore »Primorskega dnevnika« kamenje. Ob istem času se je zbralo pred neko privatno menzo v via Udine okrog 50 izzivačev. Gostje so ravno

Jugoslovanske zahteve glede Julijske krajine so utemeljene narodnostno, zemljepisno in gospodarsko in gotovila francoski tednik »Progres«

Paris, 26. marca. Tednik »Progres« prinaša članek pod naslovom »Pogled«, v katerem razpravlja o najbolj perečih zadevah. Glede Trsta pravi: »Jugoslovanske zahteve po Julijski krajini so upravičene. Te zahteve so utemeljene v narodnostnem, zemljepisnem in gospodarskem pogledu, kar vedo vsi nepristranski opazovalci. Med vojno so se Slovenci in Hrvači v Istri, Slovenskem Primorju, Trstu, Reki in Zadru borili proti fašističnim zatracem. Prva vstajna v teh krajih se je pričela že leta 1942. Vojni poročevalci iz tega časa so morali priznati, da jugoslovansko odporniško gibanje ovira sile osi na Balkanu. Trst je križišče železniških prog, ki so bile med vojno za silo osi zelo važne. Zaradi tega je sabotaža, ki je bilo delo Jugoslovanske armade ter prebivalstva mesta Trsta in ki je ovirala promet tako močno, da je mogel doseči samo 13% svoje zmogljivosti. Med 72.000 slovenskimi in hrvaškimi borci iz Julijske krajine jih je padlo v borbi za osvoboditev 42.000. To so dokazi, ki jih Jugoslavija prilaga k drugim dejstvom, da je Julijska krajina slovaška.«

Jugoslavija je prva država, kjer se manifestira suverenost ljudstva v celoti piše nizozemski list »Vrije Kateder«

Amsterdam, 26. marca. List »Vrije Kateder« je objavil članek pod naslovom »Jugoslavija — nova demokracija, kjer se suverenost ljudstva manifestira v celoti.« Potem, ko je obrazložila voljno pravico državljanov, zaključuje Mathilde Wissner: »Poizkusili smo pojasniti rojstvo in razvoj nove jugoslovanske demokracije in navedli glavne točke nove demokratične ustave. Nič čudnega ni, če se jugoslovanski narodi, ki so bili poptepani, čutijo sedaj svobodni, ko so zaščiteni v svojih pravicah in zavarovani pred terorjem z zakonom. Vsač državljan Jugoslavije se zaveda, da ga po borbi za svobodo čaka nova borba za obnovu. Če ne bo dobil te bitke, ne bo mogel v celoti pobrati plodov svoje lastne zmagave. Prav ta svoboda mu daje moč, da

pristaja na vse žrtve, ki si jih moremo zamisliti, da bi ustvarili srečno in napredno državo, ki bo postala velika država ne samo jugovzhodne Evrope, temveč velika država na svetu.«

Izročitev odlikovanja predsedniku poljske vlade

Varšava, 26. marca. (PAP). Veleposlanek FLRJ v Varšavi Božo Ljunovic je izročil predsedniku vlade Osubki - Moravskemu najvišje jugoslovansko odlikovanje — red Narodnega heroja, s katerim ga je odlikoval Prezidiij Ljudske skupščine FLRJ. Ob predaji odlikovanja je imel veleposlanik Ljunovic krajiš govor, v katerem je poudaril, da vidijo jugoslovanski narodi v predsedniku poljske vlade Narodne enotnosti voditelja poljskega naroda, ki stoji na čelu in na straži v borbi za ideale svobode in demokracije. V svojem odgovoru se je predsednik vlade Osubka-Moravski s toplimi besedami zahvalil za visoko odlikovanje ter poudaril prijateljske zveze med obema slovanskima državama, ki so se v tej vojni še bolj utrdile.

Ustanovitev društva za kulturno sodelovanje z Albanijo Beograd, 26. marca. V nedeljo so v Kolarčevi univerzi ustanovili društvo za kulturno sodelovanje Jugoslavije in Albanije.

Razstava slik v Tolminu o žrtvah narodno osvobodilne borbe

Trst, 25. marca. Dopisnik Tanjuga poroča: V Tolminu so te dni odprli razstavo slik in listin, ki pričajo o ogromnih žrtvah tolminskega okraja med narodno osvobodilno borbo. Okraj ima 13.303 prebivalcev. V okviru narodno osvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije

se jih je borilo 1850, ki jih je v borbi padlo 386, pomrli v zaporih ali kot talci 204, interniranih in zaprtih je bilo 1533, odgnanih na prisilno delo 3226. Požganih domov je 141, poškodovanih stavb 957. Okupator je odgnal 3007 glav živine. Vsi ti podatki so z dokumenti potrjeni na razstavi, ki je na Titovem trgu. Slike kažejo, kako so fašisti in Nemci požigali vasi, kako so mučili in ubijali ljudi in kako so tolminski kmetje, zvesti zgledu svojih prednikov — tolminskih puntarjev — zgrabili za puške in odšli v hribe braniti svojo domovino.

PRISPFVA ITF V TISKOVNI SKLAD ZA PRIMORSKO, KOROŠKO IN IZSELJENCE

IZ PRORAČUNSKE RAZPRAVE V LJUDSKI SKUPŠČINI FLRJ:

Govor predsednika vlade
Ljudske republike Makedonije

Beograd, 24. marca: Na tretji skupni seji obeh zbornic Ljudske skupščine, 23. marca je imel v načelni razpravi o splošnem državnem proračunu in finančnem zakonu za 1946. leto Lazar Kuliševski, predsednik vlade Ljudske republike Makedonije, daljši govor, v katerem je med ostalim rekel:

»Iz ekspozicije, ki sta jih podala najprej tov. Zujović in nato namestnik predsednika tov. Kardelj, je jasno razviden pomen zveznega proračuna za vse naše narode. Prav tako je v tem proračunu dovolj jasno izraženo načelo bratstva in enakopravnosti naših narodov.

Hotel bi samo poudariti nekatere značilnosti glede na sedanji položaj v Makedoniji s posebnim pogledom na preteklo 1945. leto.

Najvažnejša naloga makedonskega naroda neposredno po osvoboditvi je bila izgraditev novega aparata. Sprednje iz zopolnjevanjem državnega aparata smo morali osredotočiti vse naše napore za obnovo države. V tem pogledu smo naleteli v samem pričetku na velike težave, ker nismo imeli nikakih finančnih sredstev. Zaradi tega je bil pri nas izdan in je tudi prvič v veljavni zakon o enkratnem davku, ki nam je prinesel okoli 850 milijonov levov. S to vsoto smo lahko plačali mezde in plače ter pričeli odstranjevati ruševine in obnovljati deželo.

Posebno bi rad poudaril ogromen pomen, ki ga ima delo za ljudsko prosveto v Makedoniji. V ta namen smo lani določili v svojem proračunu precejšnje vsote in lahko rečem, da je uspeh opravil izdatke. Ministrstvo za ljudsko prosveto je porabilo lani 64 milijonov dinarjev ali 18 odstotkov celokupnega proračuna naše ljudske vlade.

Naj navedem nekaj stvarnih podatkov. Kot temelj naj služi leto 1937., ko je bilo v Makedoniji največ učencev. Tedaj je bilo v osnovnih šolah 96.325 učencev, medtem ko jih je bilo v šolskem letu 1944-45 93.947. Iz tega je razvidno, da je bilo v lanskem šolskem letu 2 odstotka manj učencev kakor v letu 1937. Vendar moramo uvideti, da se je število šol povečalo za 14 odstotkov. V šolskem letu 1945-46 imamo v osnovnih šolah 111 tisoč iname učencev z 1200 šolami, kar pomeni povečanje števila učencev za 17 odstotkov in povečanje števila šol za 30 odstotkov.

Po osvoboditvi je bilo učiteljev, ki so ostali v Makedoniji, skupaj 450. To število je bilo premajhno, da bi moglo zadovoljiti najosnovnejšim potrebam našega ljudstva. Zato smo takoj po osvoboditvi podveljeli potrebne ukrepe in usposobili 1400 učiteljev. Tukaj je treba posebno poudariti pomen ustanovitve študentskih in turških šol. Prvikrat se je zgodilo, da so narodne manjšine na tem področju dobile svoje lastne šole. Danes je v Makedoniji 15.220 študentskih učencev z 250 učitelji in 6300 učencev s 118 učitelji.

Kar se tiče srednjih šol, smo prav tako dosegli zadovoljive uspehe. Če vzamemo za izhodiščno postavko 1932. leto, ko je bilo v Makedoniji 3.360 učencev, smo v šolskem letu 1944-45 imeli okoli 15.000 učencev ali štirikrat več. Medtem ko smo imeli tik pred vojno skupaj 10 gimnazij, imamo danes v Makedoniji 24 gimnazij, ki jih je 11 popolnih. Veliko pomanjkanje občutimo v učiteljskem kadru. Dosedanji kader lahko zadovolji samo 30 odstotkov naših potreb. Poleg gimnazij imamo še 11 strokovnih šol, ki so bile na novo odprte.

Odprli smo okoli 1000 analfabetskih tečajev, ki jih posele okoli 35.000 tečajnikov. Sedaj stojimo pred nalogo, da odpremo tudi našo makedonsko univerzo in pri tem računamo na pomoč zvezne vlade.

Kar se tiče političnega položaja v Makedoniji, ne morem mnogo povedati, ker pri nas nimamo posebnih političnih meril. Najboljši dokaz za to je ogromna udeležba makedonskega ljudstva pri zadnjih volitvah, ki je dosegla 97 odstotkov. Najvažnejši problem, ki se je od vsega početka postavil pred nas, je bila utrdiv

enotnosti makedonskega ljudstva z ostalimi narodnostnimi skupinami v Makedoniji na eni in uvrščevanje bratstva in enotnosti makedonskega naroda z ostalimi narodi Jugoslavije na drugi strani. V tem pogledu smo dosegli odlične uspehe.

Za zboljšanje ljudskega zdravja smo mi vročili mnogo naporov. Ministrstvo za ljudsko zdravje je porabilo iz svojega proračuna 32 milijonov dinarjev ali 9 odstotkov celotnega proračuna. Največji del te vsote je bil porabljen za borbo proti malariji in tuberkulozi. S pomočjo makedonskih izseljencev v Ameriki nameravamo znatno razširiti skopljansko bojnišnico, s čimer bomo ustvarili podlago, da bo nekoga dne pričela pouk tudi medicinska fakulteta.

Na socialnem polju smo morali obvladati mnogo zaprek. Poleg rednega proračuna smo porabili 36 milijonov dinarjev v obliki izrednega kredita. Skrbeti smo morali za prehrano in za ostalim za begunce iz Egejske Makedonije.

Po velikosti izdatkov pride nato našo ministrstvo za gradnje, ki je porabilo 42 milijonov dinarjev ali 12 odstotkov skupnega proračuna. Mnogo smo se trudili za obnovo porušenihih mostov, tako da je bilo lani popravljeno 85 lesenih mostov, 10 betonskih, 4 armirani in 23 začasni mostovi, vsi v dolžini 2.800 m. Skupaj z ostalimi obnovljenimi mostovi znaša skupna dolžina usposobljenih mostov za promet 4279 m.

Za obnovo kmetijstva smo porabili 34 milijonov dinarjev ali 10 odstotkov celotnega proračuna. Izvršenim delom na tem polju se moremo zahvaliti, da smo dosegli precejšnjo naravno proizvodnjo in usmerili naše poljedelstvo na gojitve tistih industrijskih rastlin, za katere obstojajo v Makedoniji najboljše pogoji. Prav tako upamo, da bomo leto po letu povečali proizvodnjo tobaka od 7 na 14 milijonov kilogramov in enako tudi riža, bombaža, opija itd.

Važno je pogozdovanje goličav. Zasedati nameravamo 1,5 milijona sadik. Ministrstvo za kmetijstvo v Zvezi vladi je nudilo izdatno pomoč in smo kmetom razdelili okoli 30 milijonov kilogramov pšenice, 700.000 kilogramov ječmena itd. poleg raznih podpor v denarju.

Naša industrija ni mnogo razvita, čeprav so vsi pogoji znajo. Lani smo obnovili skoraj vsa obstoječa industrijska podjetja, ki jih je 83. Kapaciteta naše industrije je precej majhna posebno zaradi pomanjkanja potrebnih sirovin.

Problem preskrbe je pred nas postavljen v precej ostri obliki zaradi lanske suše. Tukaj bi hotel poudariti ogromno pomoč, ki jo nam je izkazala zvezna vlada. V letu 1944. smo uvozili iz Vojvodine 55 milijonov kilogramov žitaric. Pri prevozu te količine žita smo naleteli na ogromne težave, ker smo večkrat morali natovarjati in raztovarjati tudi po šestkrat. Vendar nam je uspelo zagotoviti prehrano našega ljudstva.

Iz strukture našega proračuna se lahko vidi trud naše vlade za pravilno razdelitev sredstev. Za prosveto je določenih 21 odstotkov celotnega proračuna, za obnovo poslijaj 12 odstotkov, za kmetijstvo 11 odstotkov, za ljudsko zdravje 10 odstotkov, za socialno politiko 10 odstotkov in za industrijo 6 odstotkov. Kakor je razvidno smo na prvo mesto postavili ljudsko prosveto, gradnje, kmetijstvo in ljudsko zdravje.

Na koncu hočem poudariti, da podaja predloženi državni proračun, ki obsega tudi naš republiški proračun in ki ga je obrazložil zvezni minister za finance, dejansko sliko našega gospodarskega stanja. Zato bom glasoval za predloženi proračun.

Na dan osvoboditve je bilo izmed 15 rudnikov železne rude 13 popolno uničenih, kar pomeni 70 odstotkov predvojne proizvodnje. Doslej smo obnovili 2 velika rudnika železa s 50 odstotkov predvojne proizvodnje, rudnike mangana z 20 in rudnike pirita s 70 odstotkov predvojne proizvodnje. Železarne smo obnovili za 65 do 100 odstotkov. Zmogljivosti pa nismo mogli izkoristiti in je tudi letos ne bomo mogli, ker primanjkuje koks in ostalih nujno potrebnih surovin, glede katerih smo odvisni od inozemstva. Za leto je nameravana proizvodnja v višini 73 odstotkov predvojne proizvodnje.

V tem pogledu smo se morali boriti z velikimi težavami. Izkoristili smo ostanke porušenihi Martinovih peči, da smo popravili druge. Za belo železo, ki smo ga tako nujno potrebovali in ki je predstavljalo naš vojni plen, smo se morali boriti, ker so nam delali vse, mogoče težave. Prav tako nam ni bil dodeljen potrebni koks, da bi mogli izkoristiti naše plavže, in sicer po krivdi neke mednarodne organizacije, ki sistematično ovira razvoj proizvodnje naše težke industrije, dočim je prava ta organizacija ogromno pomagala državam, ki so bile med vojno v sovravnem taboru.

Naša naloga je sedaj, da v celoti usposobimo naše rudnike in naše železarne ter jih opremimo s potrebnimi tehničnimi sredstvi, predvsem z živostrežnimi uravnalci za železarne v Zenici in Valji, železarno na Jesenicah in v Zenici. A niti tedaj, ko bomo dosegli predvojno proizvodnjo, ne bomo mogli kriti vseh potreb, ki znašajo okrog 300.000 ton, naša proizvodnja pa lahko doseže okrog 200.000 ton. Zato je nujno potrebno, da zgradimo nove železarne, ki bodo vsaj za prvo leto zadostale za naše potrebe, da bomo mogli proizvajati vsaj okrog 30 kg jekla na prebivalca. V ta namen smo že storili potrebne korake in nameravamo na področju naših rudnikov železne rude v Varešu in Ljubiji zgraditi novo železarno, ki bo imela okrog 250 tisoč ton belega sirovega železa in 400.000 ton sirovega jekla zmogljivosti.

Rude 1939. smo imeli 89 raznih rudnikov, ki so dajali letno proizvodnjo v vrednosti 879.470.000 dinarjev. Kakšno je bilo izkoriščanje teh rudnikov, kajeta naslednja dva primerara.

V Trepči je bil do 1939. leta vložen kapital 2.000.000 funtov šterlingov, a v dobi od 1929. do 1941. so zaslužili 2.732.000 funtov šterlingov. To so številke iz bilanc, dejanski dobiček pa je bil še mnogo večji.

V Borskem rudniku je bil vložen od 1931. do 1940. kapital 546.000.000 frankov, izkazali pa so v istem času 712.000.000 frankov dobička, ki pa je bil dejansko še znatno večji.

Na dan osvoboditve je bilo uničenih 53 izmed 89 rudnikov. Doslej smo popravili 80 odstotkov teh rudnikov in je dosegla proizvodnja 32 do 100 odstotkov predvojne. Naša naloga je, da dvignemo proizvodnjo na predvojno višino in izpopolnimo tehnično opremo, s čimer se bodo njihovi proizvodi pocenili, na podlagi iz izvršenih raziskovanj pa bomo morali odpreti še nove rudnike.

Kovinska industrija

Na dan osvoboditve je bilo izmed 15 rudnikov železne rude 13 popolno uničenih, kar pomeni 70 odstotkov predvojne proizvodnje. Doslej smo obnovili 2 velika rudnika železa s 50 odstotkov predvojne proizvodnje, rudnike mangana z 20 in rudnike pirita s 70 odstotkov predvojne proizvodnje. Železarne smo obnovili za 65 do 100 odstotkov. Zmogljivosti pa nismo mogli izkoristiti in je tudi letos ne bomo mogli, ker primanjkuje koks in ostalih nujno potrebnih surovin, glede katerih smo odvisni od inozemstva. Za leto je nameravana proizvodnja v višini 73 odstotkov predvojne proizvodnje.

V tem pogledu smo se morali boriti z velikimi težavami. Izkoristili smo ostanke porušenihi Martinovih peči, da smo popravili druge. Za belo železo, ki smo ga tako nujno potrebovali in ki je predstavljalo naš vojni plen, smo se morali boriti, ker so nam delali vse, mogoče težave. Prav tako nam ni bil dodeljen potrebni koks, da bi mogli izkoristiti naše plavže, in sicer po krivdi neke mednarodne organizacije, ki sistematično ovira razvoj proizvodnje naše težke industrije, dočim je prava ta organizacija ogromno pomagala državam, ki so bile med vojno v sovravnem taboru.

Naša naloga je sedaj, da v celoti usposobimo naše rudnike in naše železarne ter jih opremimo s potrebnimi tehničnimi sredstvi, predvsem z živostrežnimi uravnalci za železarne v Zenici in Valji, železarno na Jesenicah in v Zenici. A niti tedaj, ko bomo dosegli predvojno proizvodnjo, ne bomo mogli kriti vseh potreb, ki znašajo okrog 300.000 ton, naša proizvodnja pa lahko doseže okrog 200.000 ton. Zato je nujno potrebno, da zgradimo nove železarne, ki bodo vsaj za prvo leto zadostale za naše potrebe, da bomo mogli proizvajati vsaj okrog 30 kg jekla na prebivalca. V ta namen smo že storili potrebne korake in nameravamo na področju naših rudnikov železne rude v Varešu in Ljubiji zgraditi novo železarno, ki bo imela okrog 250 tisoč ton belega sirovega železa in 400.000 ton sirovega jekla zmogljivosti.

Rude 1939. smo imeli 89 raznih rudnikov, ki so dajali letno proizvodnjo v vrednosti 879.470.000 dinarjev. Kakšno je bilo izkoriščanje teh rudnikov, kajeta naslednja dva primerara.

V Trepči je bil do 1939. leta vložen kapital 2.000.000 funtov šterlingov, a v dobi od 1929. do 1941. so zaslužili 2.732.000 funtov šterlingov. To so številke iz bilanc, dejanski dobiček pa je bil še mnogo večji.

V Borskem rudniku je bil vložen od 1931. do 1940. kapital 546.000.000 frankov, izkazali pa so v istem času 712.000.000 frankov dobička, ki pa je bil dejansko še znatno večji.

Na dan osvoboditve je bilo uničenih 53 izmed 89 rudnikov. Doslej smo popravili 80 odstotkov teh rudnikov in je dosegla proizvodnja 32 do 100 odstotkov predvojne. Naša naloga je, da dvignemo proizvodnjo na predvojno višino in izpopolnimo tehnično opremo, s čimer se bodo njihovi proizvodi pocenili, na podlagi iz izvršenih raziskovanj pa bomo morali odpreti še nove rudnike.

Nafta

Pred vojno so razne inozemske družbe stalno dokazovale, da v naši državi ni nafte. Leta 1939. so bili samo trije revirji in sicer Selnica, Peklenica in Tuzla, čijih proizvodnja je dosegla vsega 1122 ton na leto. Šele med vojno je okupator ugotovil, da je v naši državi več ležišč nafte, ki jih je tudi začel izkoriščati. Spričo naglega prodiranja naše vojske in zavednosti delavstva sovrzniki ni mogli uničiti naprav, tako da so ostale relativno ohranjene. Zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev za proizvodnjo in popravilo se proizvodnja ni mogla znatneje dvigniti, kljub temu pa smo dosegli najvišjo proizvodnjo okupatorja. Proizvodnja nafte znaša sedaj 15 do 20 odstotkov naše predvojne potrebe. Nemci so velik del vrtalnih strojev odpeljali, vendar pa smo z malim številom teh strojev, ki so nam na razpolago, dosegli odlične uspehe. Načrt proizvodnje za leto 1946. določa znatno povečanje proizvodnje nafte. Če bi imeli

odgovoril, da je za Jugoslavijo. Za vzklik Jugoslaviji so zaprli kmetičko. Ne dovolijo pisati parol. Nezadovoljna manjšina reakcionarjev, po večini regnicolov, pa ima vso podporo okupatorskih oblasti.

Prav takšna je slika vse Furlanije, vseh vasi, ki jih prevozimo na poti do Romansa, do Krmina in Brd.

Krmin, furlansko Cormans, je čedno mestce, ponosno na svojo borbeno tradicijo: ves čas fašizma in vojne je bilo tu jedro upora in borbe. To je obrtniško mesto, gospodarsko popolnoma navezano na Gorico in na slovensko pokrajino onkraj Soče. Tudi upravno so spadali ti kraji vedno k Gorici, k slovenskemu ozemlju, nikoli k Vidmu. Vsi, kar je domačinov, so za Jugoslavijo.

Krminski obrtniki imajo te dni odprto razstavo svojih izdelkov. So meščani in okoličani, Furlani in Slovenci iz Brd, prihajajo in se čudijo spretnosti domačih obrtnikov. Razstavljeno je umetno pohištvo iz različnega lesa, tu so rezbarska dela, čudežne ure, ki tečejo po teden dni, tu so gosli, modeli letal,

skrinje, toaletni predmeti, risbe... Razstava je pravo zmagovalje domiselnosti, delavnosti in kulture krminskih obrtnikov.

Tudi Krmin se pripravlja na sprejem komisije, s slavaloki, zastavami spomenicami. Zjutraj pa je poklical k sebi zasedbeni vojaški guverner predsednika Italijanske-slovenske protifašistične unije in mu dejal, da naj poskrbi, da izginejo ve parole v mestu. Predsednik mu je odgovoril, da je ljudstvo napisalo parole in da jih on ne more izbrisati. Popolnoma je dal natisniti guverner velik lepak tele vsebine: »Okraj Krmin. Razglas šte. 2. Napisati na slavalokih. Zaveznika vojaška uprava ne nasprotuje postavljanju slavalokov na čast mednarodne komisije, ki bo obiskala cono, v kolikor ne bodo ovirali glavnih poti. Čl. 1. Prekljuje se glavni odlok št. 28, v kolikor ne nosijo slavaloki, postavljeni na javnih mestih, napise značaja politične propagande. Zaradi tega morajo biti vsi napisi, ki se nanašajo na zgornji člen, v 24 urah po tem razglasu odstranjeni. Krmin, 25. marca 1946. Po poveljju: P. L. Russel, major C. A. O. (Podčrtali mi).

Proti večeru pogledamo še v Brda. Zapeljemo se med nizko vinorodno grčevje, podobno Slovenskim goricam. Vasi so razkošno okrašene. Policija skuša preprečiti ljudstvu, da bi pokazalo svojo voljo pa jim ne uspe. Ob dveh ponoči so vdrli civilni policisti v hišo Antona Srebrniča in ga odvedli — kakor v času fašizma. Naslednji dan so odvedli še več fantov in repertirali puške, ko je ljudstvo nasprotovalo. Fantom so očitali, da so hujskali proti zaveznikom. To so fantje, ki so se borili kot partizani skupaj z zavezniki proti fašizmu, danes pa jih v imenu zaveznike uprave preganjajo in zapirajo večerajšnji fašisti, kakor je to Romano Markočič, kvesturin in fašist iz Brindisija.

Zvečer, ko se pripeljemo preko Soče v Gorico, nam povedo ljudje, kako jih je policija pretepala in jih razganjala z brizgalkami.

Vas niso s svincem, pa nas tudi z vodo ne bodo. Ljudstvo si ne bo dalo vzeti svojih pravic, ki si jih je priborilo, posebno ne pravice do tega, da se izreče za svojo domovino Jugoslavijo.

Na obisku onkraj Soče

Od Trziča preko Ronkov in Foljane je še kras. Ko pa prideš čez Sočo, pri Zagraju, se ti odpre zelena ravnina podobna prekmurski. Dva skrajna konca naše ožje domovine sta si zelo podobna po rodovitnosti in obdelavi zemlje.

Tudi ta zemlja spada v pojem naše ožje domovine. To izpovedujejo Slovenci in Furlani — kmetje, koloni, dinarji, delavci in obrtniki — v vsaki vasi in v vsaki hiši. Na visoke drogeve so potegnili jugoslovske zastave, ponekod na isti drog jugoslovske in italijanske zastave, obe s petokrakama zvezdama. Kamor pogledaš, se dvigajo iz ravnine, iznad hiš, sadovnjakov in polj jugoslovske zastave, da bi jih vendar videli na levi breg Soče.

Blizu Soče leži mesto Gradišče. Majhno mesto je to, široko, z majhnimi in čednimi hišami, širokimi cestami, vrtovi in nasadi, da hiš skoro ni videti iz zelenja. Med prvo svetovno vojno je bilo mestce porušeno, potem pa so zgradili meščani nove hiše, lepše od prejšnjih, da je mesto podobno letovišču. Razen italijanskih regnicolov — Prekmurci bi jim rekli, da so prišleki, — žive tu v veliki večini Furlani. Okrasili so mesto in napisali preko glavne ceste, da spada tudi »retroterra« k Jugoslaviji, da brez Jugoslavije ni življenja zanje.

To ponavlja vsa ta zemlja. Ponavlja tako vztrajno in prepričevalno, da se človek čudi. To niso le besede, le želje, to je globoko prepričanje, plod mnogih izkušenj iz življenja pod Italijo, pod »demokratsko« Italijo in pod fašistično Italijo. To je izraz zgodovinske, gospodarske in borbene povezanosti furlanskega ljudstva v teh krajih s slovenskim ljudstvom. To je vera, za katero bi šli ti ljudje spet v boj, kakor so šli v boj proti fašizmu. Vas Vileš, furlansko Velesse, je dala 20 partizanov, cele vozove hrane, denar, kolesa, živino, konje, samo da bi podprla partizane.

Kovinska industrija

Na dan osvoboditve je bilo izmed 15 rudnikov železne rude 13 popolno uničenih, kar pomeni 70 odstotkov predvojne proizvodnje. Doslej smo obnovili 2 velika rudnika železa s 50 odstotkov predvojne proizvodnje, rudnike mangana z 20 in rudnike pirita s 70 odstotkov predvojne proizvodnje. Železarne smo obnovili za 65 do 100 odstotkov. Zmogljivosti pa nismo mogli izkoristiti in je tudi letos ne bomo mogli, ker primanjkuje koks in ostalih nujno potrebnih surovin, glede katerih smo odvisni od inozemstva. Za leto je nameravana proizvodnja v višini 73 odstotkov predvojne proizvodnje.

V tem pogledu smo se morali boriti z velikimi težavami. Izkoristili smo ostanke porušenihi Martinovih peči, da smo popravili druge. Za belo železo, ki smo ga tako nujno potrebovali in ki je predstavljalo naš vojni plen, smo se morali boriti, ker so nam delali vse, mogoče težave. Prav tako nam ni bil dodeljen potrebni koks, da bi mogli izkoristiti naše plavže, in sicer po krivdi neke mednarodne organizacije, ki sistematično ovira razvoj proizvodnje naše težke industrije, dočim je prava ta organizacija ogromno pomagala državam, ki so bile med vojno v sovravnem taboru.

Naša naloga je sedaj, da v celoti usposobimo naše rudnike in naše železarne ter jih opremimo s potrebnimi tehničnimi sredstvi, predvsem z živostrežnimi uravnalci za železarne v Zenici in Valji, železarno na Jesenicah in v Zenici. A niti tedaj, ko bomo dosegli predvojno proizvodnjo, ne bomo mogli kriti vseh potreb, ki znašajo okrog 300.000 ton, naša proizvodnja pa lahko doseže okrog 200.000 ton. Zato je nujno potrebno, da zgradimo nove železarne, ki bodo vsaj za prvo leto zadostale za naše potrebe, da bomo mogli proizvajati vsaj okrog 30 kg jekla na prebivalca. V ta namen smo že storili potrebne korake in nameravamo na področju naših rudnikov železne rude v Varešu in Ljubiji zgraditi novo železarno, ki bo imela okrog 250 tisoč ton belega sirovega železa in 400.000 ton sirovega jekla zmogljivosti.

Rude 1939. smo imeli 89 raznih rudnikov, ki so dajali letno proizvodnjo v vrednosti 879.470.000 dinarjev. Kakšno je bilo izkoriščanje teh rudnikov, kajeta naslednja dva primerara.

V Trepči je bil do 1939. leta vložen kapital 2.000.000 funtov šterlingov, a v dobi od 1929. do 1941. so zaslužili 2.732.000 funtov šterlingov. To so številke iz bilanc, dejanski dobiček pa je bil še mnogo večji.

V Borskem rudniku je bil vložen od 1931. do 1940. kapital 546.000.000 frankov, izkazali pa so v istem času 712.000.000 frankov dobička, ki pa je bil dejansko še znatno večji.

Na dan osvoboditve je bilo uničenih 53 izmed 89 rudnikov. Doslej smo popravili 80 odstotkov teh rudnikov in je dosegla proizvodnja 32 do 100 odstotkov predvojne. Naša naloga je, da dvignemo proizvodnjo na predvojno višino in izpopolnimo tehnično opremo, s čimer se bodo njihovi proizvodi pocenili, na podlagi iz izvršenih raziskovanj pa bomo morali odpreti še nove rudnike.

Nafta

Pred vojno so razne inozemske družbe stalno dokazovale, da v naši državi ni nafte. Leta 1939. so bili samo trije revirji in sicer Selnica, Peklenica in Tuzla, čijih proizvodnja je dosegla vsega 1122 ton na leto. Šele med vojno je okupator ugotovil, da je v naši državi več ležišč nafte, ki jih je tudi začel izkoriščati. Spričo naglega prodiranja naše vojske in zavednosti delavstva sovrzniki ni mogli uničiti naprav, tako da so ostale relativno ohranjene. Zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev za proizvodnjo in popravilo se proizvodnja ni mogla znatneje dvigniti, kljub temu pa smo dosegli najvišjo proizvodnjo okupatorja. Proizvodnja nafte znaša sedaj 15 do 20 odstotkov naše predvojne potrebe. Nemci so velik del vrtalnih strojev odpeljali, vendar pa smo z malim številom teh strojev, ki so nam na razpolago, dosegli odlične uspehe. Načrt proizvodnje za leto 1946. določa znatno povečanje proizvodnje nafte. Če bi imeli

odgovoril, da je za Jugoslavijo. Za vzklik Jugoslaviji so zaprli kmetičko. Ne dovolijo pisati parol. Nezadovoljna manjšina reakcionarjev, po večini regnicolov, pa ima vso podporo okupatorskih oblasti.

Prav takšna je slika vse Furlanije, vseh vasi, ki jih prevozimo na poti do Romansa, do Krmina in Brd.

Krmin, furlansko Cormans, je čedno mestce, ponosno na svojo borbeno tradicijo: ves čas fašizma in vojne je bilo tu jedro upora in borbe. To je obrtniško mesto, gospodarsko popolnoma navezano na Gorico in na slovensko pokrajino onkraj Soče. Tudi upravno so spadali ti kraji vedno k Gorici, k slovenskemu ozemlju, nikoli k Vidmu. Vsi, kar je domačinov, so za Jugoslavijo.

Krminski obrtniki imajo te dni odprto razstavo svojih izdelkov. So meščani in okoličani, Furlani in Slovenci iz Brd, prihajajo in se čudijo spretnosti domačih obrtnikov. Razstavljeno je umetno pohištvo iz različnega lesa, tu so rezbarska dela, čudežne ure, ki tečejo po teden dni, tu so gosli, modeli letal,

skrinje, toaletni predmeti, risbe... Razstava je pravo zmagovalje domiselnosti, delavnosti in kulture krminskih obrtnikov.

Tudi Krmin se pripravlja na sprejem komisije, s slavaloki, zastavami spomenicami. Zjutraj pa je poklical k sebi zasedbeni vojaški guverner predsednika Italijanske-slovenske protifašistične unije in mu dejal, da naj poskrbi, da izginejo ve parole v mestu. Predsednik mu je odgovoril, da je ljudstvo napisalo parole in da jih on ne more izbrisati. Popolnoma je dal natisniti guverner velik lepak tele vsebine: »Okraj Krmin. Razglas šte. 2. Napisati na slavalokih. Zaveznika vojaška uprava ne nasprotuje postavljanju slavalokov na čast mednarodne komisije, ki bo obiskala cono, v kolikor ne bodo ovirali glavnih poti. Čl. 1. Prekljuje se glavni odlok št. 28, v kolikor ne nosijo slavaloki, postavljeni na javnih mestih, napise značaja politične propagande. Zaradi tega morajo biti vsi napisi, ki se nanašajo na zgornji člen, v 24 urah po tem razglasu odstranjeni. Krmin, 25. marca 1946. Po poveljju: P. L. Russel, major C. A. O. (Podčrtali mi).

Proti večeru pogledamo še v Brda. Zapeljemo se med nizko vinorodno grčevje, podobno Slovenskim goricam. Vasi so razkošno okrašene. Policija skuša preprečiti ljudstvu, da bi pokazalo svojo voljo pa jim ne uspe. Ob dveh ponoči so vdrli civilni policisti v hišo Antona Srebrniča in ga odvedli — kakor v času fašizma. Naslednji dan so odvedli še več fantov in repertirali puške, ko je ljudstvo nasprotovalo. Fantom so očitali, da so hujskali proti zaveznikom. To so fantje, ki so se borili kot partizani skupaj z zavezniki proti fašizmu, danes pa jih v imenu zaveznike uprave preganjajo in zapirajo večerajšnji fašisti, kakor je to Romano Markočič, kvesturin in fašist iz Brindisija.

Zvečer, ko se pripeljemo preko Soče v Gorico, nam povedo ljudje, kako jih je policija pretepala in jih razganjala z brizgalkami.

Vas niso s svincem, pa nas tudi z vodo ne bodo. Ljudstvo si ne bo dalo vzeti svojih pravic, ki si jih je priborilo, posebno ne pravice do tega, da se izreče za svojo domovino Jugoslavijo.

Na obisku onkraj Soče

Od Trziča preko Ronkov in Foljane je še kras. Ko pa prideš čez Sočo, pri Zagraju, se ti odpre zelena ravnina podobna prekmurski. Dva skrajna konca naše ožje domovine sta si zelo podobna po rodovitnosti in obdelavi zemlje.

Tudi ta zemlja spada v pojem naše ožje domovine. To izpovedujejo Slovenci in Furlani — kmetje, koloni, dinarji, delavci in obrtniki — v vsaki vasi in v vsaki hiši. Na visoke drogeve so potegnili jugoslovske zastave, ponekod na isti drog jugoslovske in italijanske zastave, obe s petokrakama zvezdama. Kamor pogledaš, se dvigajo iz ravnine, iznad hiš, sadovnjakov in polj jugoslovske zastave, da bi jih vendar videli na levi breg Soče.

Blizu Soče leži mesto Gradišče. Majhno mesto je to, široko, z majhnimi in čednimi hišami, širokimi cestami, vrtovi in nasadi, da hiš skoro ni videti iz zelenja. Med prvo svetovno vojno je bilo mestce porušeno, potem pa so zgradili meščani nove hiše, lepše od prejšnjih, da je mesto podobno letovišču. Razen italijanskih regnicolov — Prekmurci bi jim rekli, da so prišleki, — žive tu v veliki večini Furlani. Okrasili so mesto in napisali preko glavne ceste, da spada tudi »retroterra« k Jugoslaviji, da brez Jugoslavije ni življenja zanje.

To ponavlja vsa ta zemlja. Ponavlja tako vztrajno in prepričevalno, da se človek čudi. To niso le besede, le želje, to je globoko prepričanje, plod mnogih izkušenj iz življenja pod Italijo, pod »demokratsko« Italijo in pod fašistično Italijo. To je izraz zgodovinske, gospodarske in borbene povezanosti furlanskega ljudstva v teh krajih s slovenskim ljudstvom. To je vera, za katero bi šli ti ljudje spet v boj, kakor so šli v boj proti fašizmu. Vas Vileš, furlansko Velesse, je dala 20 partizanov, cele vozove hrane, denar, kolesa, živino, konje, samo da bi podprla partizane.

na razpolago dovolj tehničnih sredstev, bi mogli v nekaj letih povečati proizvodnjo za več kot 300 odstotkov,

Prispevki v Tiskovni sklad za Primorsko, Koroško in izseljence

Podružnica ESZDN »Jugolana«, Črnuče 1010 din; Zveza delavcev in nameštencev kovinske industrije, podružnica št. 13, Ljubljana 2820 din; Podružnica ESZDN pri M. Curk, Ljubljana, 220 din; Podružnica ESZDN pri dr. elektrarni, Ljubljana, 1220 din; Zveza del in nameštencev tekstilne in oblačilne stroke, podružnica št. 11, Ljubljana, 612 din; Podružnica ESZDN pri ministrstvu za ind. rud. oddelek, 380 din; Zveza poštnih uslužbencev, delavnice in avtogaraža, Ljubljana, 500 din; Slapar Franc, Ljubljana, 150 din; F. Kos, Ljubljana, 500 din; Uredništvo »Mladi železničar«, Ljubljana, 300 din; Podružnica ESZ pri Industrijski banki, Ljubljana, 1000 din; Podružnica ESZ pri tovarni »Stora«, Ljubljana, 2000 din; Podružnica ESZ pri steklarni, Rogaska Slatina, 4000 din; Fizikolno društvo »Rdeča zvezda«, Veveče, 1100 din; Fizikolno društvo v Trebnjem 1000 din; Podružnica ESZ, ljudska šola na Viču, 280 din; Podružnica ESZ, tovarna »Saturnus«, 1291 din; Krajevni medstrokovni svet ESZDNS, Konjice, 460 din; Podružnica ESZ, okrajno sodišče, Ljubljana, 570 din; Podružnica ESZ, Državna semenarna, Ljubljana, 885 din; Krajevni ljudski odbor, Črnuče, 1960 din; Ljudska posojilna kreditna zadruga, Ljubljana, 1000 din; Osnovna šola, Bežigrad, 410 din; Krajevni strokovni svet ESZ, Kamnik, 1160 din; Telesnogovorno društvo Šoštanj 555 din; Podružnica ESZ tekstilne in oblačilne stroke, Novo mesto, 750 din; Podružnica ESZ, tovarna »Eka«, Ljubljana, 770 din; ESZDN, podružnica usmarnske stroke, Mengeš, 460 din; Fizikolno društvo »Rudar«, Trbovlje, 350 din; Krajevni medstrokovni svet ESZDN, Kranj, 4500 din; Podružnica ESZ, tovarna Dolenc, Ljubljana, 405 din; Podružnica ESZ, Državna

hipotekarna banka, Ljubljana, 175 din; Podružnica ESZ, tovarna »Šešir«, Škofja Loka, 3000 din; Podružnica ESZ pri Šnajter, Škofja Loka, 1000 din; Podr. pri tov. Šešir Škofja Loka, 1000 din; Podr. ESZ cementinarjev, Ljubljana, 1680 din; Podr. ESZ poš. uslužbenecv, Škofja Loka, 1710 din; Inicijativni združni odbor, Ljubljana, 30.000 din; Podružnica ESZ, gradbeno-industr. stroka, št. 31, 730 din; Podružnica ESZ pri »Jugokremeni«, Novo mesto, 125.50 din; Podružnica ESZ finančnih uslužbenecv št. 1, Ljubljana, 1000 din; Podružnica ESZ, Papirnica, Veveče, 240 din; Krajevni odbor Zapotok in Visoko 514 din; ESZDN Bled 360 din; Luzar Franc, Lutverci, 120 din; Podružnica ESZ, Avtomontaža, Ljubljana, 1945 din; Podružnica ESZ pri ministrstvu za notranje zadeve, Ljubljana, 735 din; Podružnica ESZ lesnih delavcev, Železniki, 1000 din; Podružnica ESZ, Predilnica, Škofja Loka, 7269 din; Fizikolno društvo »Svoboda«, Ljubljana, 950 din; Podružnica ESZ, Kolodvorska restavracija, Ljubljana, 1050 din; Nabavno-prodajna zadruga za četrt Center, Ljubljana, 1000 din; Krajevni medstrokovni svet ESZ, Kranj, 13.000 din; Krajevni strokovni svet, Medvode, 2600 din; Ljudska posojilnica, Ljubljana, 5000 din; Ciril-Metodova družba, Ljubljana, 2000 din; Podružnica ESZ, Vindiš.mlin, Maribor, 230 din; Krajevni medstrokovni svet, Radeče, 1000 din; ZŽPDNJ, podružnica Novo mesto, 2000 din; Okrožna zadruga centrala, blagovni odsek, Novo mesto, 1000 din; Podružnica ESZ, Talar-Brumen, Škofja Loka, 5000 din; Podružnica ESZ »Saturnus«, Ljubljana, 932 din; III. ženska realna gimnazija, Ljubljana, 3342 din; Drganc Ana, Semič, 120 din; Tov. Gaber, Ljubljana, 1411 din.

Potujoča mladinska razstava

Razstavo je organiziral glavni odbor Zveze mladine Slovenije z namenom, da prikaže ljudstvu, predvsem mladini, ki še ne pozna naše narodno osvobodilne borbe, razvoj te borbe, graditev narodne oblasti in naše naloge. Razstava je doslej obiskala Maribor, Slovensko Bistrico in prišla za dva dni v Ptuj. Odtod je šla v Ormož. Prišla bo v vse predele mariborskega okrožja.

Razstavljene so slike z borbe, slike in fotografije naših narodnih herojev, slike »pomnož zaledja vojski«, kultura v partizanih, osvoboditve in proslave, ilegalne tiskarne, na kartonih je prikazana telesna vzgoja, bosanski pičonci v Sloveniji, obnovitveno delo mladinske delovne brigade »Majda Silca«, sovjetska mladinska delegacija pri maršalu Titu itd. Nadalje so razstavljene stencasi iz narodno osvobodilne borbe. Del razstave je posvečen naši Primorski, kjer je v slikah prikazana osvoboditev Trsta in Slovenskega Primorja, manifestacije Tržačanov in ostalega prebivalstva, ki zahteva priključitev k Jugoslaviji, esolucije, ki jih je tržaška mladina poslala maršalu Titu in naši oblasti. Razstavljene je del našega ilegalnega tiska in knjige, ki so izšle po osvoboditvi. Knjige se na razstavi lahko tudi kupijo in naročijo. Na razstavi se vršijo tudi kraška predavanja in razlage.

Do sedaj je razstava najbolje uspela v Ptuj. Mladinci so pridno pomagali k čim večjemu uspehu. Razstavo je obiskalo nad 3000 ljudi iz Ptuja in okolice. Prišli so tudi mladinci iz oddaljenejših krajev; zastopana je bila kmečka, delavska in srednješolska mladina, ki je razstavo obiskovala v skupinah.

Podbreški

Radio Ljubljana

SPORED ZA ČETREK 6.30-7 Španske melodije. 7-7.15 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda. 7.15-8 Moderna ameriška pesnja, glasba. 12.30-12.40 Čelo na ploščah. 12.40 do 12.55 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda. 12.55-13.30 Domače glasbo izvaja Korošček kvartet. 13.30-13.45 Napoved časa, pregled tiska, objave in pregled sporeda. 13.45-14.05 Konjovičeve pesni poje mezzosopran Ruša Bojčeva, pri klavirju Bojan Adamič. 14.05-14.30 Sovjetska lahka glasba. 14.30-14.45 Napoved časa in poročila. 14.45-15 Na rog igra Capponi Usak, pri klavirju Samo Huga. 15 Poizvedbe. 17.30-17.50 Beethoven: Polmadsna sonata. Izvaja violinistka Franciga Ornik-Rojčeva, pri klavirju Jože Pavlin. 17.50-18 Mozart: I. in II. stavek iz klavirskega koncerta v D molu. 18-18.20 Pionirska oddaja. 18.20-18.30 Srbske pesni poje Zvonko Saradžić. 18.30-18.45 Zdravstvena ura. Dr. Magajna Bogomir: O hipnozini in sugestiji v zdravstvu. 18.45 do 19 Narodni orkester na ploščah. 19 do

V. ZVEZEK RUSKEGA TEČAJA

je izšel. Vsi naročniki izven Ljubljane, ki so že plačali naročnino, ga bodo prejeli te dni po pošti. Zamudnike prosimo, da naročnino za prvi, drugi, tretji in četrti obrok poravnajo takoj, da ga moremo tudi njim poslati. Ljubljanski naročniki pa ga lahko dvignejo osebno in upravi »Slov. poročevalca«.

KOLENDAR OF

za leto 1946

se še dobi za ceno 70 dinarjev za izvod. Kalendar je knjiga trajne vrednosti, prepotraben priručnik za vsakega člana Ljudske fronte. Aktivisti OF, AFŽ in ZMS, širite kalendar OF. Organizirajte tekmovanje v pridobivanju kupcev te knjige. Kalendar se naroča pri Slovenskem knjižnem zavodu, Pred Škofijo 5, in pri vseh njegovih podružnicah.

Mali oglasi

JAVNA BORZA DELA LJUBLJANA - DELAVSKI DOM

ima na razpolago sledeča prosta mesta: Pri obnovi naše živinoreje nam je nujno potrebnih 15 blazencv, ki imajo veselje do kmečkega dela in živali. Naši obrtniki potrebujejo za obnovo industrije in gospodarstva, 1 železostrojarska, 1 avtokleparja, 1 urarja, izdelkov potrebujemo 12 pohištvenih mlazarjev. Za obnovo naših gospodarskih podjetij potrebujemo 18 zidarjev.

Užbo dobe

NABAVNA IN PRODAJNA ZADRUGA V ORMOŽU, išče skladiščenika s trgovsko izobrazbo. Ponudbe na naš naslov. 6388-2

Vajenci

SIVILJSKA VAJENKA s 6mesečno, učno dobo išče mesto vajenke pri štivilji ali krojaču. Ponudbe na javno borzo dela pod »Nastop takoj«, 6689-1

Zaslужek

POSTREŽNICO, poštno in urno, za trikrat na teden sprejem. Tabor 5/II, vrata 9. 6713-4

Prodaj

KRASNO ČRNO BLAGO, za kostim ali plašč, predvojno, 3 m, prodam ali zamenjam. Naslov pustite v ogl. odd. »Sl. poroč.« pod »Zenski plašč«, 6712-5

ZAHVALA

Pri izvrševanju svojih dolžnosti se je smrtno ponesrečil naš nena-domestljivi sin in brat,

MARTIN GAMS

Čutimo se dolžne zahvaliti se vsem soborcem, tovarišem iz Idrije, Ajdovščine in Cirkna, ki so poskrbeli za prevoz trupla v rodni kraj, vsem darovalcem cvetja in vencev, mladini, pevcem in vsem organizacijam, ki so ga častno spremile k zadnjemu počitku.

Bohinjska Bistrica 21. marca 1946.

ZALUJOČA RODBINA ANDOLSEK

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dobrega, ljubljenelega moža, očeta, strica in svaka

IGNACA ZAGORCA

TRGOVCA IN POSESTNIKA V RADOVLJICI

izrekamo za pismeno in ustno izraženo nam sožalje vsem našo iskreno zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo tov. dr. Slivniku, preč. duhovščini, dalje za lepe poslovilne besede tov. Jakliču, predsedniku MLO tov. Vidicu, pevskemu zboru za ganljivo žalostinke, darovalcem vencev in cvetja. Vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli, da spremijo našega dragega na njegovi zadnji poti, najlepša hvala in Bog plačaj.

Radvoljica 24. marca 1946.

Zalujoča žena MARIJA, hčerki MAGDA in MIRJA, ter ostalo sorodstvo

Po kratki bolezni je umrla

Sonja Jammik

roj. Kovačič

žena prometnika

Pogreb bo 28. t. m. ob 17. iz kapele sv. Andreja.

Ljubljana, 27. marca 1946.

Bojan Jammik, mož, v imenu ostalega sorodstva.

Od 29. do 31. marca bo na sporedu v kinu UNION ob 15., 17., 19. in 21. uri ter v kinu MATICA ob 15.30, 17.30, 19.30, 21.30. znameniti sovjetski film PRAZNIK MLADOSTI Množične organizacije ki si ga še niso ogledale, naj organizirajo za svoje člane izredne predstave.

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za žensko kolo. Vencelj Pavčič, Pokopališka ulica 5-1, Moste. 6671-5

STAVBNO PARCELO za zidavo enonadstropne vile prodam za zelo nizko ceno. Bricelj, Gledališka 7/II, od 10. do 12. ali »Posest«, Tavcarjeva 2/I, od 8.-12. in od 3.-6. 6710-8

STAVBNO PARCELO v trnovskem predmestju kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Sl. poroč.« pod »Takoj 3«. 6709-8

HISO, odnosno stavbišče kupim v Krškem ali na Vidmu. Ponudbe na ogl. odd. »Sl. poroč.« pod »Videm-Krško«. 6699-8

PARCELO NA MIRJU, večno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poročevalca« pod »Sončna«. 6702-8

V najem

V NAJEM ZA OBDELAVO oddam parcelo pri rižarni za Bežigradom. Naslov v ogl. odd. »Slov. poroč.«. 6681-9

Razno

PERJE, kemično čiščeno, pri »Obnovici«, Maribor, Jurčičeva ulica 6. 6407-14

OSAMLJEN UPOKOJENEC išče hrano z vsvo oskrbo. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poroč.« pod »Skromen«. 6621-14

Poizvedbe

POVRATNIKI IZ RUSIJE: Kdo izmed Vas je poznal ali kar koli čul o Alojziju Mežiku iz Rateč, roj. 1924, pogrešanem od novembra 1943, naj sporoči, prosim, svoj naslov: Marija Mežik, Rateč, Pisanica 59. Stroške povrnem. 6695-15

VSE TOVARISE LEPO PROSIM, komur je znan grob mojega sina Ladoslava, p. i. Sarga, obveščevalca, ki je bil nazadnje v vsi Razborje nad Šoštanjem v Tomšičevi brigadi, 14. divizija, naj javi na naslov: Marija Tavcar, Polje št. 95, Ljubljana VIII. 6679-15

LADO ŠTURM, dijak, je bil interniran v Kalabriji, Cosenza, leta 1944. so ga baje videli na otoku Visu kot partizana pri I. prekomorski tehnični brigadi. Prosim, kdor kaj ve o njem, naj sporoči njegovi materi Branki Šturm, Ljubljana, Fondove hiše, Koroška 12. 6660-15

30. marca bo minilo leto dni, kar nas je zapustil mučeniške smrti, kot talec ustremljen v Razvanju pri Mariboru kjer tudi počiva, naš nad vse ljubljani sin in brat

Tonček Sotensček (Branko)

dijak interniranec in partizan, v cvetu mladosti v 18. letu. Ni mu bila usoda naklonjena, da bi dočakal tako zaželjeno sodočas. Naj mu bo lahka domača zemlja. Sv. maša zadušnica se bo brala v petek v bolnici.

Trbovlje, 26. marca 1946. Neutolajljivi: mama, sestra JUSTI in brat BOGDAN

Kupim

V KOMISIJSKO PRODAJO sprejemam vsakovrstna, samo dobro ohranjena oblačila. Josip Rojina Ljubljana, Aleksandrova št. 3. 6457-6

STEKLENICE različnih vrst kupujemo. Dobro plačamo. Na vsa željo jih prevzamemo na domu. B. Guštin, Vodnikov trg 2 telefon 37.30. S. P. 6

OTROŠKI ŠPORTNI VOZICEK, dobro ohranjen, kupim. Naslov: Gerbičeva ul. št. 21, Trnovo. Filipič. 6685-6

KNJIGE: Gregorin, Zbrani planinski spisi. Sorel in njegov sin, Os življenja, Kapitanovi, Ana Karenina, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poroč.« pod »v dobrem stanju«. 6661-6

Posest

PARCELO, lepo, suho stavbišče, 560 kv. m., prodam za 36.000 din. Ponudbe na ogl. odd. »Sl. poroč.« pod »MP«. 6711-8

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je dne 26. t. m. nena doma umrl naš nepozabni sin, brat in stric

STANKO ISTENIČ

Pogreb bo na domače pokopališče. Hotederska 27. marca 1946.

žalujoči: FRANC, oče; VINKO, brat; IVANA, PAVLA, JUSTINA, ANICA in MARIJA, sestre ter ostalo sorodstvo

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da bomo prepehtjali pokojno

Natalijo Tomc

roj. STERGAR

padlo kot žrtve fašističnega terorja ob osvoboditvi Beograda 14. oktobra 1944. iz Beograda v rodbinsko grobnico v Mariboru.

Pogreb se bo vršil 29. ali 30. marca 1946 na pokopališče na Pobrežje.

Maribor, 27. marca 1946.

Zalujoči rodbini: TOMC in STERGAR

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je 26. t. m. nena doma umrla naša draga teta

OTILIJA FAJGELJ

ŠOLSKA UPRAVITELJICA V POKOJU

Pogreb naše nepozabne Otilije bo v četrtek 28. marca ob 16. pop. iz naše žalosti na farno pokopališče v Slov. Bistrico. Maša zadušnica se bo brala v petek ob 7. v farni cerkvi.

Slov. Bistrica dne 26. marca 1946.

Zalujoča ANICA TRATNIK, nečakinja, ter ostalo sorodstvo.